

Wrocław, 29 listopada 2023 roku

WK.WR.40.39.2023.209

**Pan
Emilian Bera
Burmistrz Miasta Jawora**

**Rynek 1
59-400 Jawor**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła, w okresie od 27 lipca do 23 października 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Jawor. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano w dniu podpisania Zastępcy Burmistrza.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych objęto następujące zadania: „Budowa boiska szkolnego przy szkole Podstawowej Nr 4 w Jaworze”, „Serwis oświetlenia ulicznego Gminy Jawor”, „Obsługa bankowa budżetu Gminy Jawor i jej jednostek organizacyjnych na lata 2021-2025”, „Pełnienie nadzoru nad oświetleniem ulicznym oraz urządzeniami elektroenergetycznymi NN i SN stanowiącymi własność Gminy Jawor”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień.

W wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w ewidencji księgowej Urzędu występowały salda Wn na kontach pozabilansowych: 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” (85.124.262,94 zł), 983 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego” (14.179.715,19 zł), 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (63.956.165,34 zł), a na dzień 31 grudnia 2022 r. konto 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” wykazywało saldo Wn w kwocie 89.669.669,77 zł. Było to niezgodne z opisem tych kont, zawartym w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Miejskiego, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 677.2021 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 14 września 2021 r. (ze zm.), z którego wynika, że na koniec roku konta 980, 983 i 998 nie wykazują salda.

Podczas kontroli kasy, przeprowadzonej w dniu 27 września 2023 r. ustalono, że rzeczywisty stan gotówki przechowywany w kasie nr 2 nie był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Według raportów kasowych w kasie powinna znajdować się gotówka w kwocie 1.000,00 zł, jednak rzeczywista kwota gotówki przechowywana w kasie wynosiła 1.333,00 zł (nadwyżka w wysokości 333,00 zł). W raportach kasowych sporządzonych

26 września 2023 r. ujęto nieprawidłowo udokumentowany dowodem KW (zamiast dowodem wpłaty własnej) rozchód gotówki tytułem odprowadzenia gotówki do banku na łączną kwotę 333,00 zł (faktyczna wpłata na rachunki bankowe nastąpiła 27 września 2023 r. na podstawie bankowych dowodów wpłaty).

Również w skontrolowanych raportach kasowych sporządzonych w dniach: 5, 12 i 19 września 2023 r. (kasa nr 1 i kasa nr 2) zostały ujęte dowody KW dokumentujące odprowadzenie gotówki do banku, tj. 5 września 2023 r. na łączną kwotę 9.163,30 zł, 12 września 2023 r. na łączną kwotę 3.006,00 zł, 19 września 2023 r. na łączną kwotę 7.161,94 zł. Natomiast faktyczna wpłata gotówki na rachunki bankowe nastąpiła w dniach następnym, tj. odpowiednio 6, 13 i 20 września 2023 r., co potwierdzają bankowe dowody wpłaty dołączone do wyciągów bankowych z tych dni. Powyższe było niezgodne z obowiązującą w jednostce „Instrukcją w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Jaworze”, stanowiącą załącznik do zarządzenia Nr 566.2021 Burmistrza Miasta Jawora z 16 marca 2021 r. (ze zm.), z której wynikało, że wszystkie dokumenty kasowe dotyczące wypłat i wpłat gotówki, dokonywane w danym dniu, powinny być w tym dniu wpisane do raportu kasowego sporządzonego przez kasjera. Powyższe naruszało również art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) z którego wynika, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone na bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostało wykonane oraz art. 24 ust. 2 powołanej ustawy, który stanowi, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Na koniec 2022 r. w księgach Urzędu wystąpiło nieprawidłowe saldo Wn konta analitycznego 130/10/6 „Fundusz Pomocy” prowadzonego do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w kwocie 156,74 zł, które nie dotyczyło rzeczywistego stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym. W konsekwencji powyższego w bilansie jednostki budżetowej (Urzędu), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2022 r. w poz. B.III.2 „Środki pieniężne na rachunkach bankowych” środki pieniężne zostały zawyżone o ww. kwotę, czym naruszono art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Świadczy to o braku uzgodnienia na ostatni dzień roku obrotowego stanu aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych z wykazanymi w księgach rachunkowych, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Sumy depozytowe objęte ewidencją na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” były zwracane z opóźnieniem:

- zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej kwocie 85.288,62 zł zostały zwrócone wykonawcom z opóźnieniem wynoszącym od 37 do 186 dni (9 przypadków), co było niezgodne z art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) oraz art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605),
- zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady w kwocie 9.785,50 zł zostało zwrócone wykonawcy z opóźnieniem wynoszącym 11 dni, co było niezgodne z art. 151 ust. 3 powołanej ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz art. 453 ust. 3 powołanej ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy, skutki udzielonych ulg i zwolnień

za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od nieruchomości zostały zawyżone odpowiednio: za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r. o kwotę 28.286,82 zł, a za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. o kwotę 28.689,80 zł. Naruszało to przepisy § 3 ust. 1 pkt 10 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.) oraz przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 oraz § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.). W trakcie kontroli sporządzono korekty ww. sprawozdań.

Wydatki budżetowe

Dodatki specjalne dla pracowników Urzędu przyznawane były z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 530). I tak:

- Sekretarzowi Gminy pismem nr OR.2122.289.2016 z dnia 31 marca 2016 r. przyznany został dodatek specjalny w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego, na okres pełnienia funkcji Sekretarza Gminy,
- Skarbnikowi Gminy pismem nr OR.2122.54.2015 z dnia 23 marca 2015 r. przyznany został dodatek specjalny w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego, na okres pełnienia funkcji Skarbnika Gminy Jawor.

Stosownie do art. 36 ust. 5 powołanej ustawy o pracownikach samorządowych pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Nieprawidłowości w zakresie przyznawania i wypłaty dodatków specjalnych w opisanych powyżej przypadkach, świadczą o dokonywaniu wydatków z tego tytułu niezgodnie z przepisami co stanowi naruszenie art. 44 ust. 2 ustawy z 21 listopada 2008 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), stosownie do którego: jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

W trakcie trwania kontroli, tj. 12 października 2023 r. został przyznany dodatek specjalny: Sekretarzowi Gminy pismem nr OR.2122.289.2023 w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego z tytułu kierowania Wydziałem Organizacyjnym na czas określony od 1 października 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. oraz Skarbnikowi Gminy pismem nr OR.2122.54.2023 w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego, na czas określony od 1 października 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Przy wyborze Wykonawcy zadania, którego wartość jest niższa niż kwota 130.000 zł pn. „Nadzór nad oświetleniem ulicznym oraz urządzeniami elektroenergetycznymi NN i SN stanowiącymi własność Gminy Jawor” realizowanego w okresie od 1 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., nie sporządzono wniosku o wszczęciu postępowania, nie udokumentowano oszacowania wartości zamówienia oraz wybór wykonawcy nie został zatwierdzony przez Burmistrza. Powyższe naruszało wewnętrzne przepisy określone w § 7 ust 1, ust. 3 i ust. 4 załącznika do zarządzenia Burmistrza nr 516.2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia

regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Jaworze, których wartość szacunkowa jest niższa niż kwota 130.000 złotych.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy – zgodnie z zakresami czynności.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości w szczególności w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach Urzędu: 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 983 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego”, 98 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do sposobu funkcjonowania tych kont.
2. Przestrzeganie ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm), w szczególności:
 - a) w zakresie rzetelnego i bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 2 i ust. 5 pkt 3 ustawy z uwzględnieniem zapisów obowiązującej w jednostce Instrukcji kasowej,
 - b) rzetelnego przeprowadzania na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych drogą otrzymania od banków potwierżeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605), a w szczególności w zakresie:
 - a) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy;

- b) zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji, stosownie do art. 453 ust. 3 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 530), w szczególności w zakresie przyznawania dodatków specjalnych dla pracowników Urzędu zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy.
 6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków publicznych zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy.
 7. Przestrzeganie obowiązującego w jednostce Regulaminu udzielania zamówień publicznych stanowiącego załącznik do zarządzenia Burmistrza nr 516.2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Jaworze, których wartość szacunkowa jest niższa niż kwota 130.000 złotych, w szczególności w zakresie sporządzania wniosku o wszczęcie postępowania, dokumentowania oszacowania wartości zamówienia oraz zatwierdzenia przez Burmistrza wyboru wykonawcy, stosownie do § 7 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 załącznika do zarządzenia.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Daniel Iwański
Przewodniczący Rady Miejskiej